

Utarbeidet av
Anita Rasmussen Kronlund, tlf. +47 33 41 29 19

Til
Dag Rune Omland
Seksjonsleder

Når tjeneste i brann- og redningsvesenet konkurrerer med arbeidsplikt i andre samfunnskritiske funksjoner

Det vises til spørsmål oversendt DSB fra Dag Botnen, brannsjef i Haugaland brann- og redning IKS vedrørende ovennevnte i e-post fredag 20. mars 2020.

Saken har sin bakgrunn i at en deltidsansatt brannkonstabel ved Haugaland brann- og redning IKS, har gitt beskjed til brannsjefen om at han ikke kan jobbe som deltidsbrannmann i perioden vi er inne i. På spørsmål fra brannsjefen har hovedarbeidsgiver (Kriminalomsorgen/fengsel) begrunnet avgjørelsen som følger (egen utheving):

*.....Etter føringer fra vårt direktorat, tillates ingen form for **bierverv** så lenge pågående pandemi er aktiv. Dette gjelder alle former for bierverv. Jeg har stor forståelse for ditt ønske, men pr. i dag må jeg bare beklage....*

*Ellers kan det her legges til at....(vi) har en rekke ansatte i karantene, og **de som jeg har tilgjengelig nå, har jeg behov for**. De tiltak som vi har iverksatt er nettopp for å hindre at flere havner i karantene eller blir smittet.....*

Problemstilling – konkurranse om arbeidsplikt mellom to samfunnskritiske funksjoner

Hovedarbeidsgivers begrunnelse for å nekte fengselsbetjenten å jobbe som deltidsbrannmann er todelt: 1) at bierverv ikke tillates, og 2) at man ikke kan avse noen ansatte fordi flere sitter i karantene samt at man ønsker å redusere faren for smitte hos de gjenværende (altså eget behov for kontinuitetsplanlegging i fengslet).

Hovedarbeidsgiver er som nevnt *Kriminalomsorgen*, som ifølge vedlagte liste (i likhet med brann- og redningsvesenet) er å anse som en samfunnskritisk funksjon –se vedlegg.¹

Spørsmålet blir dermed om brann- og redningsvesenet kan kreve at deltidsansatte med arbeidsplikt i andre samfunnskritiske funksjoner skal prioritere tjeneste som deltidsbrannmann foran hovedarbeidsgiver når det er konkurranse om den samfunnskritiske arbeidskraften.

Vurderingen under vil være relevant for andre samfunnskritiske funksjoner som *konkurrerer* om personell med brann- og redningsvesenet, eksempelvis Sivilforsvaret mv.

Kontinuitetsplanleggingen hos samfunnskritisk hovedarbeidsgiver er avgjørende for prioriteringen

1

https://www.regjeringen.no/contentassets/d510013361654fcabcb7e025f439eb19/personell_i_kritiske_samfunnsfunksjoner_19.03.2020.pdf

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap

Kontoradresse
Ramborgveien 9
3115 Tønsberg

Telefon
33 41 25 00

Telefaks
33 31 06 60

Organisasjonsnummer
974 760 983

Postboks 2014
3103 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Internett
www.dsb.no

Idet kontinuitetsplanleggingen anses som utslagsgivende for prioriteringen av personellet mellom to samfunnskritiske funksjoner/arbeidsgivere, går vi ikke nærmere inn på spørsmålet om retten til bierverv kan oppheves grunnet utbrudd av covid-19.

Når den samfunnskritiske hovedarbeidsgiveren/virksomheten, gjennom sin planlegging og sitt daglige virke, kommer til at man har behov for eget personale, anses dette avgjørende for den ansattes arbeidsplikt.

Kommunen v/ brann- og redningsvesenet skal i sin vurdering av hvem som ilegges tjeneste, enten etter arbeidsavtale som deltidsbrannmann, eller ved bruk av nød-bestemmelsen i loven § 17, ikke svekke andre beredkapsorganisasjoner, eksempelvis Sivilforsvaret, Kriminalomsorgen, eller andre samfunnskritiske virksomheter jf. vedlagte liste.

DSB viser til brann- og eksplosjonsvernlovens forarbeider (ot.prpr.nr. 28 2001-2002side 63) hvor lovgiver uttaler følgende omkring bruken av pålagt tjenesteplikt: *det skal tas hensyn til at dette ikke vil svekke andre beredkapsorganisasjoner, f.eks. Sivilforsvaret eller industribedrifter som har krav til egenberedskap (industrivern) etter denne eller annen lovgivning.*

Det legges til grunn at uttalelsen *om ikke å svekke andre beredkapsorganisasjoner* også omfatter deltidsbrannmenn med samfunnskritisk hovedarbeidsgiver.

For øvrig vil kommunen v/ brann- og redningsvesenet være best tjent med brannmannskaper som ønsker å bidra. Ved bruken av tjenesteplikt jf. loven § 17 anbefaler vi at brann- og redningsvesenet i først omgang anmoder frivillige personer til å melde seg.

Konklusjon:

Konsekvensen av vurderingen over er at brann- og redningsvesenet skal unngå innkalling av personell med arbeidsplikt i andre samfunnskritiske funksjoner.

På denne måten bidrar vi til at alle kritiske samfunnsfunksjoner opprettholder en nødvendig bemanning gjennom denne krisen.

Anita Rasmussen Kronlund
juridisk utredningsleder

Når tjeneste i brann- og redningsvesenet konkurrerer med arbeidsplikt i andre samfunnskritiske funksjoner

Det er stilt spørsmål om deltidsansatt brannpersonell med arbeidsplikt i andre samfunnskritiske funksjoner kan prioritere tjenesten som deltidsbrannmann (bierverv) foran hovedarbeidsgiver.

Svar: Når den samfunnskritiske hovedarbeidsgiveren, gjennom sin planlegging, er kommet til at man har behov for eget personale, anses dette avgjørende for den ansattes arbeidsplikt. Spørsmålet om hvorvidt retten til bierverv kan oppheves av hovedarbeidsgiver grunnet utbrudd av covid-19, er dermed underordnet i denne sammenheng.

Kommunen v/ brann- og redningsvesenet skal i sin vurdering av hvem som ilegges tjeneste, enten etter arbeidsavtale som deltidsbrannmann, eller ved bruk av nød-bestemmelsen i loven § 17, ikke svekke andre beredkapsorganisasjoner eller andre samfunnskritiske virksomheter (vedlagte liste).